

สวนพฤกษศาสตร์ ระยอง

ยางกราด

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dipterocarpus intricatus Dyer

ชื่อวงศ์

DIPTEROCARPACEAE

ชื่ออื่น ๆ

กราด (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ); กร้าย (ส่วย-สุรินทร์); จิก (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ); ชะแบง (สุรินทร์); ชาด (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ); ตราย (เขมร, ส่วย-สุรินทร์); ตะแบง (สุรินทร์); ตาด (นครราชสีมา); ยางกราด (สระบุรี); ลาง (ชลบุรี); สะแบง (สุรินทร์); เหียงกราด (เพชรบูรณ์, ราชบุรี); เหียงขน (ทั่วไป); เหียงน้ำมัน (ราชบุรี); เหียง (ระยอง)

ชื่อสามัญ

-

ลักษณะทั่วไป

ไม้ยืนต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 15-30 ม. ลำต้นเปลาตรง กิ่งก้านสาขาเป็นพุ่มกลม ทึบ เปลือกต้นหนาสีน้ำตาลปนเทา เปลือกหนาแตกเป็นร่องลึกตามยาว ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง 10-15 ซม. ยาว 20-35 ซม. โคนใบรูปหัวใจ ปลายใบมน ขอบใบเรียบ เนื้อใบหนา ผิวใบด้านบนและด้านล่างมีขนหยาบและสาก ใบอ่อนและยอดอ่อนมีหูใบสีแดงหุ้ม ก้านใบยาวประมาณ 3 ซม. ดอก ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนง ตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง กลีบดอกมี 5 กลีบ โคนเชื่อมติดกัน ปลายแยกบิดเวียนรูปกังหัน สีขาวแซมสีชมพูเป็นแถบตรงกลางแต่ละกลีบ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนกลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นหลอด มีครีบขยุกขยิกยื่นตามยาว 5 ครีบ เกสรเพศผู้มีจำนวนมาก อัดแน่นรอบรังไข่ อับเรณูสีเหลือง รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ รูปรี ปลายเกสรเพศเมียเรียวแหลม ผลแห้งรูปทรงค่อนข้างกลม แข็ง ถูกปิดด้วยครีบบางๆสีแดงเป็นจีบ หักพับไปมาเป็นชั้นตามความยาวผล มีปีกผล 5 ปีก สีแดงสด ปีกยาว 2 ปีก ยาว 8-10 ซม. ปีกสั้น 3 ปีก เมล็ดแข็ง ออกดอกเดือนม.ค.-ก.พ. ติดผลเดือนก.พ.-พ.ค.

นิเวศวิทยา

พบตามป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 200-500 ม.

ประโยชน์

เปลือก น้ำต้มเปลือกใช้ทาถูขนาด แก้ปวดข้อ ยางไม้ ใส่แผล รักษาแผล และโรคเรื้อน กินแก้โรคหนองใน ใช้ยาเครื่องจักสาน ทาไม้ อุดเรือรั่ว ใบ ใช้มุงเถียงนา หลังคายุงฉาง ดอกอ่อน รับประทานสดกับน้ำพริก ผล ใช้ทำเครื่องประดับ